

ВНУТРІШНІЙ АУДИТ ЯК ОДИН ІЗ НАПРЯМКІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОПТИМАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ БЮДЖЕТНИХ КОШТІВ

А. С. Пастух

*Хмельницький кооперативний
торгівельно-економічний інститут,
071 Облік і оподаткування, ОП (м)-21, магістр*

І. В. Троц

*Хмельницький кооперативний
торгівельно-економічний інститут,
декан факультету економіки та підприємництва,
к. е. н., науковий керівник*

Основною особливістю функціонування бюджетних установ є фінансування їх діяльності за рахунок бюджетних коштів.

Питанню бюджетного фінансування приділяється особлива увага в сьогоднішніх умовах ринкових відносин, оскільки є ряд не вирішених найгостріших та актуальних проблем, що існують наразі в Україні, а саме:

- проблема раціонального використання бюджетних коштів;
- проблема залишкового методу фінансування;
- відсутність суспільного ефекту від використання бюджетних коштів;
- фінансування бюджетних установ, не враховуючи реальних потреб у бюджетних коштах;
- недосконала нормативно-законодавча база.

Для забезпечення їх вирішення необхідно організувати ефективну систему внутрішнього контролю.

Внутрішній контроль – це сукупність процедур, спрямованих на досягнення цілей суб'єкта господарювання, які є результатом дій керівництва з планування, організації, моніторингу, перевірки правильності та достовірності даних бухгалтерського обліку, підвищення ефективності діяльності, забезпечення дотримання унормованих управлінських положень.

Складовими внутрішнього контролю є:

1. Управлінський (адміністративний) контроль.
2. Бухгалтерський контроль.
3. Внутрішній аудит.

Відповідно до статті 26 Бюджетного кодексу України, внутрішнім аудитом є діяльність підрозділу внутрішнього аудиту в бюджетній установі, спрямована на удосконалення системи уп-

равління, запобігання фактам незаконного, неефективного та не результативного використання бюджетних коштів, виникненню помилок чи інших недоліків у діяльності бюджетної установи [1].

Основними напрямками внутрішнього аудиту виконання кошторису бюджетною установою є:

1. Контроль операцій з використання бюджетних і спеціальних позабюджетних коштів на рахунках в казначействі та в банку.

2. Контроль стану збереження майна бюджетних установ.

3. Перевірка фактичних видатків на утримання бюджетних установ.

4. Перевірка стану бухгалтерського обліку та достовірності звітності.

Джерела інформації для проведення внутрішнього аудиту фінансування бюджетних установ подані на рис. 1.

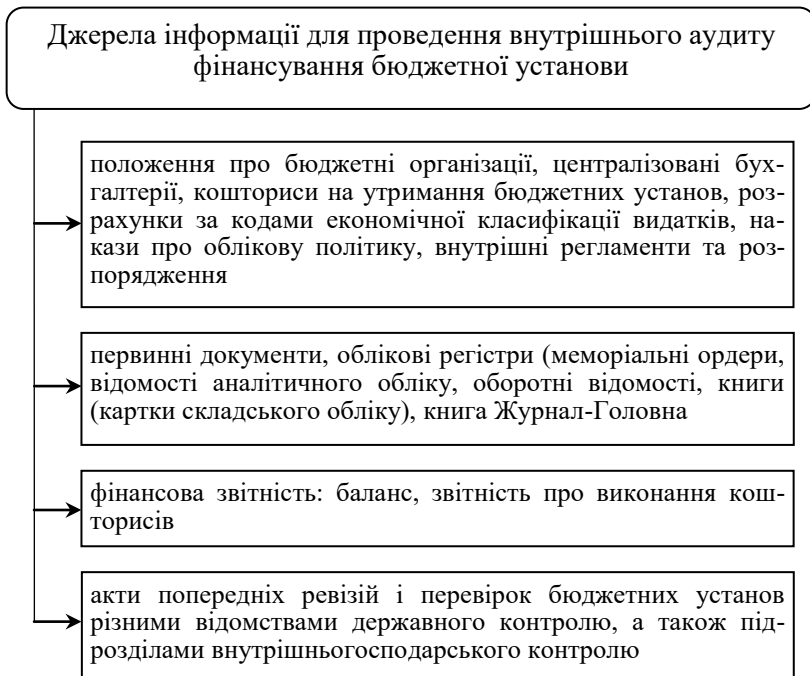

Рисунок 1 – Джерела інформації для проведення внутрішнього аудиту фінансування бюджетних установ

Результати проведеного аудиту оформляють відповідним звітом.

Внутрішній аудит не вважається завершеним до того часу, поки не будуть впроваджені його рекомендації та усунені виявлені порушення.

Погоджуємося із думкою авторів Л. Мікрюкової, О. Млінцоваї [2], що для бюджетних установ, які отримують фінансування безпосередньо з державного або місцевого бюджетів, а також можуть одержувати кошти з інших спеціальних джерел (різні види наданих платних послуг і робіт, які виконують бюджетні установи залежно від профілю своєї діяльності, платне навчання у вищих навчальних закладах, платні медичні послуги, науково-дослідні роботи, транспортні послуги і т. д.), внутрішній аудит необхідний як інструмент внутрішнього контролю всіх напрямків життєдіяльності та функціонування суб'єкта господарювання. При проведенні внутрішнього аудиту в бюджетних установах потрібно не тільки порівнювати здійснені витрати з отриманими доходами, але й провадити активний пошук ефективного використання коштів та здійснювати жорсткий контроль за витратами [2, с. 17–18].

Для бюджетних установ, які фінансуються безпосередньо з державного або місцевого бюджетів, внутрішній аудит сприятиме ефективному та раціональному формуванню й використанню бюджетних коштів, оперативному реагуванню на виникнення або загрозу виникнення фактів незаконного, неефективного та не результативного їх використання, а також удосконаленню системи управління та прозорості прийняття управлінських рішень за умови виконання покладених на установи завдань [2, с. 20].

Отже, задля успішного функціонування та розвитку бюджетних установ необхідно забезпечити достовірною, точною і повною інформацією про стан державних фінансових ресурсів та основних фондів, що можливо за умови проведення ефективного внутрішнього аудиту.

Список використаних інформаційних джерел

1. Бюджетний кодекс України № 2456–VI від 08.07.2010 р., зі змінами [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>. – Назва з екрана.
2. Мікрюкова Л. Впровадження внутрішнього аудиту в бюджетних установах / Л. Мікрюкова, О. Млінцова // Науковий вісник МНУ імені В. О. Сухомлинського. Економічні науки. – 2016. – № 1 (6). – С. 17–21.